

Opozorilo: Besedilo osnovnega predpisa

ZAKON ZA UREJANJE POLOŽAJA ŠTUDENTOV (ZUPŠ-1)

I. DEL SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (vsebina zakona)

S tem zakonom se spreminjajo in dopolnjujejo določbe naslednjih zakonov:

1. Zakon o subvencioniranju študentske prehrane (Uradni list RS, št. 86/14 – uradno prečiščeno besedilo in 61/17 – ZUPŠ);
2. Zakon o štipendiranju (Uradni list RS, št. 56/13, 99/13 – ZUPJS-C, 8/16, 61/17 – ZUPŠ in 31/18);
3. Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (Uradni list RS, št. 62/10, 40/11, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 14/13, 56/13 – ZŠtip-1, 99/13, 14/15 – ZUUJFO, 57/15, 90/15, 38/16 – odl. US, 51/16 – odl. US, 88/16, 61/17 – ZUPŠ, 75/17, 77/18, 47/19 in 189/20 – ZFRO);
4. Zakon o visokem šolstvu (Uradni list RS, št. 32/12 – uradno prečiščeno besedilo, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 109/12, 85/14, 75/16, 61/17 – ZUPŠ, 65/17, 175/20 – ZIUOPDVE in 57/21 – odl. US);
5. Zakon o višjem strokovnem izobraževanju (Uradni list RS, št. 86/04 in 100/13);
6. Zakon o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16, 15/17 – odl. US, 22/19 – ZPosS, 81/19, 203/20 – ZIUPOPDVE, 119/21 – ZČmIS-A, 202/21 – odl. US in 15/22).

II. DEL SPREMEMBE IN DOPOLNITVE ZAKONOV

1. Zakon o subvencioniranju študentske prehrane

2. člen

V Zakonu o subvencioniranju študentske prehrane (Uradni list RS, št. 86/14 – uradno prečiščeno besedilo in 61/17 – ZUPŠ) se v 4. členu število »2,35« nadomesti s številom »3,50«.

3. člen

V 7. členu se tretji odstavek črta.

Dosedanji četrti odstavek, ki postane tretji odstavek, se spremeni tako, da se glasi:

»Subvencionirani obroki se lahko nudijo od 07.00 do 22.00 ure.«.

4. člen

V 8.a členu se v tretjem odstavku besedilo »osebnega dokumenta s fotografijo na vpogled« nadomesti z besedilom »javne listine, opremljene s fotografijo, ki jo izda državni organ, ali javne listine o statusu študenta s fotografijo, ki je izdana v skladu z zakonom, ki ureja visoko šolstvo, ali zakonom, ki ureja višje strokovno izobraževanje«.

2. Zakon o štipendiranju

5. člen

V Zakonu o štipendiranju (Uradni list RS, št. 56/13, 99/13 – ZUPJS-C, 8/16, 61/17 – ZUPŠ in 31/18) se v 13. členu prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Če ta zakon ne določa drugače, lahko pridobijo štipendijo upravičenci, ki so prvič vpisani v program nižjega poklicnega izobraževanja, srednjega poklicnega izobraževanja, srednjega tehniškega ali drugega strokovnega ter splošnega izobraževanja, za katerega uveljavljajo pravico do štipendije, ali upravičenci, ki so prvič vpisani v program višješolskega ali visokošolskega izobraževanja prve ali druge stopnje, za katerega uveljavljajo pravico do štipendije, in v Republiki Sloveniji ali tujini niso:

- v delovnem razmerju ali ne opravljajo samostojne registrirane dejavnosti,
- vpisani v evidenco brezposelnih oseb pri pristojnem organu,
- poslovodne osebe gospodarskih družb ali direktorji zasebnih zavodov.«

Drugi odstavek se črta.

Dosedanji tretji odstavek postane drugi odstavek.

3. Zakon o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev

6. člen

V Zakonu o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (Uradni list RS, št. 62/10, 40/11, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 14/13, 56/13 – ZŠtip-1, 99/13, 14/15 – ZUUJFO, 57/15, 90/15, 38/16 – odl. US, 51/16 – odl. US, 88/16, 61/17 – ZUPŠ, 75/17, 77/18, 47/19 in 189/20 – ZFRO) se v 12. členu za drugim odstavkom doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Ne glede na prvi odstavek tega člena se pri uveljavljanju pravice do otroškega dodatka, državne štipendije in znižanja plačila vrtca kadrovska štipendija za študij v Sloveniji ter dohodek dijakov in študentov za opravljeno začasno in občasno delo na podlagi napotnice ne upoštevata do višine minimalne plače, določene v skladu z zakonom, ki ureja minimalno plačo, kadrovska štipendija za študij v tujini pa do višine minimalne plače, določene v skladu z zakonom, ki ureja minimalno plačo, povečane za 60 odstotkov.«.

Dosedanji tretji do sedmi odstavek postanejo četrti do osmi odstavek.

7. člen

V 23. členu se drugi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(2) Državna štipendija brez dodatkov glede na uvrstitev v dohodkovni razred znaša:

Dohodkovni razred	Povprečni mesečni dohodek na osebo (v eurih)	Osnovna višina eurih za upravičenca do 18 let starosti	Osnovna višina v eurih za upravičenca nad 18 let starosti
1	do 334,64	122,46	244,91
2	od 334,65 do 401,58	103,12	206,24
3	od 401,59 do 468,50	83,78	167,57
4	od 468,51 do 591,22	64,45	128,90
5	od 591,23 do 713,91	45,12	90,23
6	od 713,92 do 914,71	33,99	67,98
7	od 914,72 do 1.104,33	29,58	59,16

».

4. Zakon o visokem šolstvu

8. člen

V Zakonu o visokem šolstvu (Uradni list RS, št. 32/12 – uradno prečiščeno besedilo, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 109/12, 85/14, 75/16, 61/17 – ZUPŠ, 65/17, 175/20 – ZIUOPDVE in 57/21 – odl. US) se v 7. členu za petim odstavkom doda nov šesti odstavek, ki se glasi:

»Visokošolski zavodi zagotavljajo enako obravnavo ne glede na narodnost, raso ali etnično poreklo, nacionalno in socialno poreklo, spol, zdravstveno stanje, invalidnost, vero ali prepričanje, starost, spolno usmerjenost, družinsko stanje, premoženjsko stanje ali drugo osebno okoliščino.«.

Dosedanji šesti odstavek postane sedmi odstavek.

9. člen

Za 7.a členom se doda nov 7.b člen, ki se glasi:

»7.b člen

(prepoved spolnega in drugega nadlegovanja ter trpinčenja v študijskem okolju)

Vsak študent ima pravico do varnega študijskega okolja z ničelno toleranco do spolnega in drugega nadlegovanja ter trpinčenja.

Prepovedano je spolno in drugo nadlegovanje. Spolno nadlegovanje je kakršna koli oblika neželenega verbalnega, neverbalnega ali fizičnega ravnanja ali vedenja spolne narave z učinkom ali namenom prizadeti dostojanstvo osebe, zlasti kadar gre za ustvarjanje zastraševalnega, sovražnega, ponižujočega, sramotilnega ali žaljivega okolja. Nadlegovanje je vsako neželeno vedenje, povezano s katero koli osebno okoliščino, z učinkom ali

namenom prizadeti dostojanstvo osebe ali ustvariti zastraševalno, sovražno, ponižujoče, sramotilno ali žaljivo okolje.

Odklonitev ravnanj in vedenja iz prejšnjega odstavka s strani prizadetega študenta ne sme biti razlog za diskriminacijo pri študijskih dejavnostih ali študijskem napredovanju.

Prepovedano je trpinčenje v študijskem okolju. Trpinčenje v študijskem okolju je vsako ponavljajoče se ali sistematično, graje vredno ali očitno negativno in žaljivo ravnanje ali vedenje, usmerjeno proti posameznim študentom v študijskem okolju.

Študent, ki je žrtev prepovedanih ravnanj in vedenja iz tega člena, in osebe, ki mu pomagajo, ne smejo biti izpostavljene neugodnim posledicam zaradi ukrepanja proti spolnemu in drugemu nadlegovanju ter trpinčenju.

Minister, pristojen za visoko šolstvo, sprejme pravilnik, ki opredeljuje postopek obravnave zaznane kršitve.«.

10. člen

V 65. členu se za drugim odstavkom dodata nova tretji in četrti odstavek, ki se glasita:

»Študentska izkaznica se izda v obliki, ki jo predpiše minister, pristojen za visoko šolstvo. Študentska izkaznica se izdaja v slovenskem in angleškem jeziku. Študentska izkaznica se lahko izda tudi v digitalni obliki.

Študentska izkaznica vsebuje naslednje podatke:

- enolični identifikator študentske izkaznice,
- fotografijo študenta,
- osebno ime,
- vpisno številko študenta,
- ime in naslov visokošolskega zavoda, na katerega je vezan status študenta,
- datum izdaje in veljavnost študentske izkaznice,
- organ, pristojen za izdajo študentske izkaznice, in
- kontakt za vračilo izgubljene študentske izkaznice, kadar ta ni izdana v digitalni obliki.«.

11. člen

V 69.a členu se prvi, drugi in tretji odstavek spremenijo tako, da se glasijo:

»Študenti s posebnimi potrebami so slepi in slabovidni študenti oziroma študenti z okvaro vidne funkcije, gluhi in naglušni študenti, študenti z govornojezikovnimi motnjami, študenti s primanjkljajem na posameznih področjih učenja, gibalno ovirani študenti, dolgotrajno bolni študenti, študenti z motnjami avtističnega spektra ter študenti s psihosocialnimi težavami.

Študenti s posebnim statusom po tem zakonu so študenti kategorizirani športniki in trenerji, študenti priznani umetniki in kulturniki, drugi študenti, ki se udeležujejo (področnih) mednarodnih tekmovanj, ter študenti starši do začetka obveznega šolanja otroka.

Študenti s posebnimi potrebami in študenti s posebnim statusom so upravičeni do:

- ugodnejše obravnave v izbirnem postopku v primeru omejitve vpisa,
- prilagoditve izvajanja študijskih programov in dodatne strokovne pomoči pri študiju, pri čemer lahko napredujejo in dokončajo študij v daljšem času, kot je predvideno s

študijskim programom, in pri tem obdržijo druge pravice in ugodnosti študentov iz prvega odstavka 69. člena tega zakona.«.

12. člen

V 70. členu se v četrtem odstavku beseda »živorojenega« nadomesti z besedo »rojenega«.

Za četrtem odstavkom se doda nov peti odstavek, ki se glasi:

»Ne glede na osmo alinejo prvega odstavka tega člena status študenta ne preneha študentu, ki se pred zaključkom študijskega leta prepíše na drug študijski program.«.

Dosedanja peti in šesti odstavek postaneta šesti in sedmi odstavek.

13. člen

Za črtanim 73.c členom se dodata nova 73.č in 73.d člen, ki se glasita:

»73.č člen (javni razpis za subvencionirano bivanje)

Pisarna za študentske domove s soglasjem ministrstva, pristojnega za visoko šolstvo, do 1. junija objavi javni razpis za sprejem oziroma podaljšanje subvencioniranega bivanja študentov.

Javni razpis obsega:

1. ime in sedež ministrstva,
2. predmet javnega razpisa,
3. višino subvencije,
4. pogoje, ki jih morajo študenti izpolnjevati,
5. navedbo obveznosti študentov,
6. obdobje subvencioniranja,
7. način oddajanja vlog,
8. rok, v katerem bodo študenti obveščeni o izbiri,
9. okvirne sestavine pogodbe med študentskim domom in študentom,
10. predvideno število prostih mest za sprejem v posameznih študentskih domovih oziroma njihovih enotah,
11. višino cene bivanja v posameznih študentskih domovih oziroma njihovih enotah,
12. kontakt za tehnično pomoč študentom,
13. navedbo dokumentacije, ki jo mora vlagatelj predložiti, s katero dokazuje izpolnjevanje pogojev,
14. druge podatke, pomembne za odločitev o dodelitvi pravice.

Javni razpis se objavi kot javni razpis z odprtim rokom za vložitev vloge in je odprt do objave novega javnega razpisa.

73.d člen (zagotavljanje sredstev za gradnjo in obnovo bivanjskih kapacitet)

Za namen izgradnje in obnove bivanjskih kapacitet za študente se poleg namenskih sredstev iz naslova dodatne koncesijske dajatve od prejemkov, izplačanih za občasna in začasna dela študentov in študentk ter dijakov in dijakinj, iz proračuna Republike Slovenije zagotovi dodatna namenska sredstva v višini sredstev, prejetih iz naslova dodatne koncesijske dajatve od prejemkov, izplačanih za občasna in začasna dela študentov in študentk ter dijakov in dijakinj v preteklem koledarskem letu. Ministrstvo, pristojno za visoko šolstvo, sredstva prioriteto namenja za gradnjo novih bivanjskih kapacitet za študente glede na izkazane potrebe v študijskih središčih.«.

14. člen

V 77. členu se na koncu prvega odstavka doda besedilo, ki se glasi: »Za redni in izredni študij javni visokošolski zavodi ne smejo zaračunavati vpisnih stroškov (stroški izbirnih postopkov, vpisna dokumentacija, indeks, študentska izkaznica ipd.). Drugi prispevki za študij se študentom zaračunajo po dejanskih materialnih stroških, ki jih imajo javni visokošolski zavodi.«.

15. člen

V 81.b členu se v prvem odstavku v 13. točki za besedo »visokošolskega« dodata besedi »ali višješolskega«.

5. Zakon o višjem strokovnem izobraževanju

16. člen

V Zakonu o višjem strokovnem izobraževanju (Uradni list RS, št. 86/04 in 100/13) se v 37. členu za drugim odstavkom dodata nova tretji in četrti odstavek, ki se glasita:

»(3) Študentska izkaznica se izda na obrazcu, ki ga predpiše minister. Študentska izkaznica se izdaja v slovenskem in angleškem jeziku. Študentska izkaznica se lahko izda tudi v digitalni obliki.

- (4) Študentska izkaznica vsebuje naslednje podatke:
- enolični identifikator študentske izkaznice,
 - fotografijo študenta,
 - osebno ime,
 - vpisno številko študenta,
 - ime in naslov višje strokovne šole, na katero je vezan status študenta,
 - datum izdaje in veljavnost študentske izkaznice,
 - organ, pristojen za izdajo študentske izkaznice, in
 - kontakt za vračilo izgubljene študentske izkaznice, kadar ta ni izdana v digitalni obliki.«.

17. člen

V 41. členu se v drugem odstavku za besedo »dijaškem« dodata besedi »ali študentskem« ter na koncu odstavka doda besedilo, ki se glasi: »Določbe zakona, ki ureja visoko šolstvo, ki se nanašajo na subvencionirano bivanje študentov, se uporabljajo tudi za študente višjih šol.«.

18. člen

V 46. členu se v prvem odstavku prva alineja črta.

Dosedanje druga do peta alineja postanejo prva do četrta alineja.

V drugem odstavku se besedilo »druge in tretje« nadomesti z besedilom »prve in druge«.

6. Zakon o delovnih razmerjih

19. člen

V Zakonu o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16, 15/17 – odl. US, 22/19 – ZPosS, 81/19, 203/20 – ZIUPOPĐVE, 119/21 – ZČmIS-A, 202/21 – odl. US in 15/22) se v 129. členu za drugim odstavkom doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Pri izračunu dodatka za delovno dobo se v okviru kolektivne pogodbe lahko upošteva tudi obseg pokojninske dobe, pridobljene z opravljanjem začasnega in občasnega dela dijakov in študentov.«.

III. DEL PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

20. člen

(rok za uskladitev in izdajo podzakonskih aktov)

(1) Minister, pristojen za delo, uskladi Pravilnik o subvencioniranju študentske prehrane (Uradni list RS, št. 72/14) s spremenjenimi določbami Zakona o subvencioniranju študentske prehrane v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

(2) Minister, pristojen za delo, uskladi Pravilnik o dodeljevanju Zoisovih štipendij (Uradni list RS, št. 35/14, 43/16, 32/17 in 44/18) in Pravilnik o dodeljevanju državnih štipendij (Uradni list RS, št. 45/18) s spremenjenimi določbami Zakona o štipendiranju v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

(3) Minister, pristojen za visoko šolstvo, sprejme pravilnik iz novega 7.b člena Zakona o visokem šolstvu v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

(4) Minister, pristojen za visoko šolstvo, sprejme pravilnik iz novega tretjega odstavka 65. člena Zakona o visokem šolstvu v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

(5) Minister, pristojen za visoko šolstvo, uskladi Pravilnik o subvencioniranju bivanja študentov (Uradni list RS, št. 22/01, 35/06, 75/08, 97/10, 46/12, 55/13, 38/16, 13/17, 13/18 in 58/20) s spremenjenimi določbami Zakona o visokem šolstvu v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

(6) Minister, pristojen za visoko šolstvo, uskladi Pravilnik o šolninah in drugih prispevkih v visokem šolstvu (Uradni list RS, št. 40/94 in 45/98) s spremenjenimi določbami Zakona o visokem šolstvu v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

(7) Minister, pristojen za visoko šolstvo, uskladi Pravilnik o razpisu za vpis in izvedbi vpisa v visokem šolstvu (Uradni list RS, št. 6/22) s spremenjenimi določbami Zakona o visokem šolstvu v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

(8) Minister, pristojen za višje strokovno izobraževanje, sprejme pravilnik iz novega tretjega odstavka 37. člena Zakona o višjem strokovnem izobraževanju v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

21. člen

(uveljavljanje pravic študentov s posebnimi potrebami in posebnim statusom)

Študenti s posebnimi potrebami in posebnim statusom uveljavljajo pravice iz tretjega odstavka 69.a člena Zakona o visokem šolstvu od vpisa v študijskem letu 2022/2023.

22. člen

(dokončanje postopkov za uveljavljanje pravic iz javnih sredstev)

Postopki za uveljavljanje pravic iz javnih sredstev, ki so se začeli pred začetkom uporabe tega zakona, se dokončajo po določbah Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev (Uradni list RS, št. 62/10, 40/11, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 14/13, 56/13 – ZŠtip-1, 99/13, 14/15 – ZUUJFO, 57/15, 90/15, 38/16 – odl. US, 51/16 – odl. US, 88/16, 61/17 – ZUPŠ, 75/17, 77/18, 47/19 in 189/20 – ZFRO).

23. člen

(prenehanje veljavnosti)

Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Zakon za urejanje položaja študentov (Uradni list RS, št. 61/17).

24. člen

(začetek uporabe posameznih določb)

(1) Spremenjeni 4. člen Zakona o subvencioniranju študentske prehrane se prične uporabljati 1. januarja 2023.

(2) Razpis za dodelitev štipendij se na podlagi spremenjenega 13. člena Zakona o štipendiranju prvič izvede za šolsko oziroma študijsko leto 2022/2023.

(3) Ne glede na spremenjeni 23. člen Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev državne štipendije, ki se izplačujejo med 1. junijem 2022 in 31. decembrom 2022, znašajo:

Dohodkovni razred	Povprečni mesečni dohodek na osebo (v eurih)	Osnovna višina v eurih za upravičenca do 18 let starosti	Osnovna višina v eurih za upravičenca nad 18 let starosti
1	do 319,01	112,25	224,51
2	od 319,02 do 382,82	94,53	189,05

3	od 382,83 do 446,62	76,81	153,61
4	od 446,63 do 563,60	59,08	118,16
5	od 563,61 do 680,56	41,35	82,71
6	od 680,57 do 871,98	31,16	62,31
7	od 871,99 do 1.052,75	27,12	54,23

, državne štipendije, ki se izplačujejo med 1. januarjem 2023 in 31. decembrom 2023, pa znašajo:

Dohodkovni razred	Povprečni mesečni dohodek na osebo (v eurih)	Osnovna višina v eurih za upravičenca do 18 let starosti	Osnovna višina v eurih za upravičenca nad 18 let starosti
1	do 319,01	117,35	234,70
2	od 319,02 do 382,82	98,83	197,65
3	od 382,83 do 446,62	80,29	160,59
4	od 446,63 do 563,60	61,77	123,53
5	od 563,61 do 680,56	43,29	86,47
6	od 680,57 do 871,98	32,57	65,14
7	od 871,99 do 1.052,75	28,35	56,70

(4) Spremenjeni 77. člen Zakona o visokem šolstvu se prične uporabljati s študijskim letom 2022/23.

(5) Spremenjeni 46. člen Zakona o višjem strokovnem izobraževanju se prične uporabljati s študijskim letom 2022/2023.

(6) Spremenjeni 12. člen Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev se prične uporabljati za priznanje pravice do otroškega dodatka, državne štipendije in znižanega plačila vrtca od 1. junija 2022 dalje.

25. člen (začetek veljavnosti)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 602-04/21-20/29
Ljubljana, dne 6. aprila 2022
EPA 2040-VIII

Državni zbor
Republike Slovenije
Igor Zorčič
predsednik